

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.10.1985, sp. zn. 3 Cz 28/85, ECLI:CZ:NS:1985:3.CZ.28.1985.1

Číslo: 8/1987

Právní věta: Jestliže se ten, jemuž bylo rozhodnutím soudu uloženo byt vyklidit, dobrovolně z bytu vystěhuje, splnil tím svou povinnost a došlo k zániku závazku splněním (§ 71 o. z.). Nemůže tu už dojít k obnovení tohoto zaniklého závazku, ani k navrácení lhůty k jeho splnění (§ 186 odst. 3 o. z.) a tím méně k opětovnému oprávnění byt užívat do doby, než bude přidělen náhradní byt nebo poskytnuto náhradní ubytování.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.10.1985

Spisová značka: 3 Cz 28/85

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Byt, Hospodaření s byty, Náhradní byt, Náhradní ubytování, Zánik závazku

Předpisy: 40/1964 Sb. § 71
§ 186 ods. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud Plzeň-sever rozsudkem uložil žalované, aby žalobci umožnila bydlení v rodinném domku čp. 128 ve V. (a to v kuchyni a v pokoji od vchodových dveří) a užívání sociálního zařízení, sklepa a půdy. Dále jí uložil, aby mu nahradila náklady řízení. Soud prvního stupně vycházel ze zjištění, že potom, kdy bylo zrušeno podílové spoluvlastnictví účastníků k tomuto domku a domek byl přikázán za náhradu do výlučného vlastnictví žalované, byla žalobci uložena soudním rozhodnutím povinnost domek vyklidit po přidělení náhradního bytu, nepostačí-li náhradní ubytování. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o přidělení náhradního bytu bylo po vystěhování se žalobce z domku zrušeno a žalobci nebyl jiný náhradní byt přidělen, dovolil soud prvního stupně, že žalovaná je povinna umožnit žalobci bydlení v domku až do přidělení náhradního bytu či poskytnutí náhradního ubytování. Neuvedl, jakých ustanovení zjištěný skutkový stav posoudil.

Krajský soud v Plzni potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a žalované uložil, aby žalobci nahradila náklady odvolacího řízení. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně s tím, že žalobci zůstalo zachováno právo užívat byt v rodinném domku žalované, neboť mu nebyl přidělen náhradní byt. Skutečnost, že žalobce se z domku vystěhoval, nemá za následek změnu rozsudku, jímž bylo žalobci uloženo byt vyklidit. Ani odvolací soud neuvedl, podle jakých ustanovení zjištěný skutkový stav posoudil.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedenými rozhodnutími byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

V daném případě byl usnesením okresního soudu Plzeň-sever ze dne 31. 3. 1983 č. j. E 577/82 - 3 nařízen výkon rozsudku okresního soudu Plzeň-sever ze dne 29. 5. 1981 č. j. 4 C 101/81 - 8 ve spojení s usnesením krajského soudu v Plzni ze dne 30. 10. 1981 sp. zn. 8 Co 563/81, jímž bylo žalobci uloženo vyklidit byt, který užíval v domku čp. 128 ve V., po přidělení náhradního bytu nebo náhradního ubytování. Před provedením soudního výkonu rozhodnutí se žalobce 17. 5. 1983 z rodinného domku odstěhoval, avšak nikoliv do přiděleného náhradního bytu. Potom bylo rozhodnutí o přidělení náhradního bytu zrušeno.

Podle ustanovení § 186 odst. 3 o. z. zanikne právo užívat byt v případech, v nichž zákon stanoví, že uživatel bytu není povinen se vystěhovat, dokud není přidělen přiměřený náhradní byt nebo zajištěno náhradní ubytování, teprve dnem, kdy dojde k přidělení náhradního bytu nebo k zajištění náhradního ubytování. To platí i tehdy, kdy povinnost z bytu se vystěhovat byla podle citovaného ustanovení vázána na poskytnutí bytové náhrady za použití ustanovení § 496 o. z.

V projednávané věci přidělením náhradního bytu žalobci jeho právo užívat byt v domku žalobkyně zaniklo. V době, kdy se z bytu dobrovolně stěhoval, plnil svůj závazek byt vyklidit (ustanovení § 71 o. z.), aniž měl právo v bytě ještě bydlet. Vyklizením bytu došlo takto k zániku závazku splněním (ustanovení § 71 o. z.). I když později, tj. po splnění povinnosti (závazku) byt vyklidit, bylo rozhodnutí národního výboru o přidělení náhrady zrušeno, neobnovil se původní závazek zaniklý splněním a tím ani lhůta k jeho splnění ve smyslu ustanovení § 186 odst. 3 o. z. a s ni spojené právo užívat byt.

Soudy obou stupňů vycházely v projednávané věci z jiného právního názoru, a proto svými rozsudky porušily zákon v ustanovení § 71, § 186 a § 496 o. z.

Důvodné stížnosti pro porušení zákona bylo proto vyhověno a napadené rozsudky soudů obou stupňů byly zrušeny a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.